

Fișa disciplinei

Anul academic 2022-2023

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Studii Europene
1.3. Departamentul	Studii Europene și Guvernanță
1.4. Domeniul de studii	Diplomație în Afaceri
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Diplomație în Afaceri

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ROLUL DIASPOREI ÎN DIPLOMAȚIA CULTURALĂ						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Anca Stângaciu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Anca Stângaciu						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare ¹	EXAMEN ORAL	2.7 Regimul disciplinei ²	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Nr. de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ ³	21	Din care 3.5. curs	14	Din care 3.6. seminar/ laborator	7
Distribuția fondului de timp ore convenționale⁴ 125					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					12
Examinări					2
Alte activități:.....					
3.7. Total ore studiu individual			84		
3.8. Total ore pe semestru			125		
3.9. Numărul de credite			6		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	❖
4.2. de competențe	❖

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	❖
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	❖

¹ Tipul de evaluare: **E** – examen, **VP** – verificare pe parcurs, **C** – colocviu.

² Regimul disciplinei: **OB** - obligatorie, **OP** - opțională, **F**- facultativă.

³ La anii terminali, semestrul 2 are doar 12 săptămâni; în rest, 14.

⁴ 25 x nr. credite (la fel ca nr. total ore pe semestru), din care se scad orele de curs și seminar, pentru a obține totalul orelor de studiu individual, distribuite în cele șase rubrici.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 1. Cunoaștere și înțelegere ❖ Aspecte esențiale referitoare la concept, fenomenologie și sensurile migrației în contextul diplomației culturale ❖ ❖ 2. Explicare și interpretare ❖ 2. Evoluția fenomenului migrației românești și europene în context postbelic ❖ ❖ 3. Instrumental – aplicative ❖ 3. Metodologia studierii documentelor privind studiul fenomenelor migraționiste, ale exilului și migrației economice ❖ ❖ 4. Atitudinale ❖ 4.1. Dezvoltarea abilităților de comunicare și lucrul în echipă cu ocazia analizării legislației referitoare la migrație ❖ 4.2. Dezvoltarea atitudinii pozitive față de actul cercetării științifice ❖ 4.3. Colaborarea cu instituții, personalități sau asociații ale exilului și diasporei
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Studiul documentelor referitoare la migrație și diplomație culturală

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Înțelegerea particularităților migrației și semnificația acestora pentru diplomația culturală și relațiile internaționale ❖
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza particularităților privind diaspora, sensurile, tipologia, evoluția și relevanța ei pentru diplomație, diplomația culturală, relații internaționale ❖ Reliefarea unor studii de caz geografice, tematice și socio-profesionale privind migrația și într-un sens foarte larg diaspora

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<ol style="list-style-type: none"> 1. Argumente tematice privind problematica diasporei și relevanța acesteia în contextul diplomației culturale. Referințe bibliografice 2. Abordări conceptuale: migrație, exil, diaspora, identitate, diplomație culturală 3. Migrația europeană, diplomația culturală și relațiile internaționale. Cauze, rațiuni, tipologii, fluxuri, implicații diplomatice 4. Exilul românesc în contextul exilului est-european postbelic. Filosofie, sens, instituții, organizații, legislație, impact, consecințe 5. Exilul românesc anticomunist. Cauze, tipologii, traiectorii, etape. 	<p>Prelegere, prezentare, analiză</p>	

<p>Obiective și metode ale Securității. Exilul politic, exilul cultural, exilul autentic, pseudoexilul și colaboraționismul</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Grupările și rezistența politică a exilului românesc. Anticomunismul militant. Exil și antiexil. Comitetul Național Român și alte structuri 7. Organizațiile culturale ale exilului românesc. Societatea Academică Română, Roma, Biblioteca Română de la Freiburg 8. Lectoratele de limbă, diplomația culturală și sensurile exilului intelectualilor 9. Structurile religioase ale exilului 10. Migrația economică românească după 1990. Cauze, istorii, tipologii, actori, fluxuri migratorii, rețele migraționiste 11. Migrație și transnaționalitate. Practici, instituții, identitate, brand 12. Geografia exilului și a migrației. Românii din Europa. Asociații, publicații, reprezentanță diplomatică 13. Geografia diasporei. Românii din America. Asociații, publicații, repere identitare, reprezentanță diplomatică 14. Migrația intelectualilor. Brain drain. Români, românism, românitate, universalitate 		
<p>Bibliografie: Stângaciu, Anca, <i>Securitatea și exilul intelectualilor români în Italia</i>, Cluj, Mega, 2019. Abraham, Florin; Anton, Mioara; Apostolescu, Marilena; Roske, Octavian, <i>Mecanisme represive în România, 1945–1989. Dicționar biografic</i>, vol. I-IX, București, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2001. Albu, Mihaela, <i>Presa literară din exil. Recuperare și valorificare critică</i>, Iași, Timpul, 2009. Țăranu, Liviu, <i>Securitatea și intelectualii în România anilor '80</i>, Târgoviște, Cetatea de Scaun, 2013. Țărău, Virgiliu, <i>Alegeri fără opțiuni. Primele scrutinuri parlamentare din Centrul și Estul Europei după cel de-al Doilea Război Mondial</i>, Cluj-Napoca, Eikon, 2005. Ulici, Laurențiu, „Avatarii lui Ovidiu”, în <i>Întâlnirea scriitorilor români din întreaga lume</i>, București, 5–10 iunie, 1995. Ulici, Laurențiu, <i>Scriitori români din afara granițelor țării</i>, București, 1996. Ungureanu, Cornel, <i>La Vest de Eden. O introducere în literatura exilului</i>, Timișoara, Amarcord, 1995. Ungureanu, Cornel, <i>Mircea Eliade și literatura exilului</i>, București, Viitorul Românesc, 1995. Ursache, Magda, <i>Comunismul cu rele și rele</i>, Cluj-Napoca, Eikon, 2013. Florescu, Nicolae, <i>Menirea pribegilor</i>, București, Jurnalul literar, 2003. Florian, Mirela; Popescu, Ioana, <i>Între patrii. Mărturii despre identitate și exil</i>, Iași, Polirom, 2006.</p>		

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
<p>1. Exilul anticomunist în Italia. Societatea Academică Română, Accademia di Romania</p>	<p>Conversație euristică</p>	<p>1. Bărbulescu, Mihai; Turcuș, Veronica; Damian, Iulian Mihai, <i>Accademia di Romania din Roma: 1922–2012</i>, Roma, Accademia di Romania, 2012, Stângaciu, Anca, <i>Securitatea și exilul intelectualilor români în Italia</i>, Cluj, Mega, 2019, Marcu, Alexandru, „Școala Română din Roma”, în <i>Boabe de grâu</i>, an I, nr. 3, mai 1930, pp. 147–151. Popescu, Adrian, „Societatea Academică</p>

<p>2. Exilul anticomunist în Germania. Biblioteca și Institutul de la Freiburg</p> <p>3. Exil militant anticomunist în Franța. Casa Românească, Fundația Regală Carol I, alte structuri</p> <p>4. Exilul politic în SUA. Identitate, instituții, presă, institute culturale</p> <p>5. Migrația economică românească și reprezentanțele culturale</p>	<p>Dialog Studiu de caz</p>	<p>Română”, în <i>Nord Literar</i>, nr. 6–7 (49–50), iunie-iulie 2007.</p> <p>Popescu, Adrian, <i>Academia de pe Gianicolo</i>, București, Cartea Românească, 2008.</p> <p>Vasile, Cristian, „Imposibila reconciliere: România comunistă și Vaticanul „1950–1989”, în <i>Anuarul Institutului Românde Istorie Recentă</i>, vol. II, <i>Politică externă comunistă și exil anticomunist</i>, Iași, Polirom, 2004, pp. 130–147.</p> <p>2. Zamfirescu, Dinu, <i>Cărțile Securității. Agenți de influență din exilul românesc</i>, Iași, Polirom, 2013,</p> <p>Stângaciu, Anca, <i>Securitatea și exilul intelectualilor români în Italia</i>, Cluj, Mega, 2019,</p> <p>Neagu Basarab, Mihai <i>Conferințe freiburgheze și alte scrieri</i>, Onești, Magic Print, 2012.</p> <p>Manolescu, Florin, <i>Enciclopedia exilului literar românesc 1945–1989. Scriitori, reviste, instituții, organizații</i>, București, Compania, 2010.</p> <p>3. Zamfirescu, Dinu, <i>Cărțile Securității. Agenți de influență din exilul românesc</i>, Iași, Polirom, 2013,</p> <p>Flers, René Alecu de, <i>Radio Europa Liberă și exilul românesc. O istorie încă ne- scrisă</i>, București, Criterion, 2004,</p> <p>Florescu, Nicolae, <i>Întoarcerea proscrisilor. Reevaluări critice ale literaturii exilului</i>, București, Jurnal Literar, 1998.</p> <p>4. Stângaciu, Anca, <i>Securitatea și exilul intelectualilor români în Italia</i>, Cluj, Mega, 2019,</p> <p>Dima, Nicholas, <i>Călătorie spre libertate</i>, Bucurști, 2012,</p> <p>Marinescu, Aurel Sergiu, <i>O contribuție la istoria exilului românesc</i>, vol I-X, București, Vreamea, 1999–2011.</p> <p>5. Sandu, Dumitru, “Circulatory Migration as Life Strategy”. In: <i>Romanian Sociology Annual English Eletronic Edition</i>, 2, 2000, 65-92,</p> <p>Sandu, Dumitru, “Cultura și experiența de</p>
--	---------------------------------	--

6. Migrația intelectualilor, imaginea și brandul de țară

migrație în satele României”, lucrare susținută la simpozionul *Probleme ale migrației și drepturile minorităților*, București: Institutul Goethe 2004, 1-22

[http://www.mentality.ro/content_docs/exploring_mentality/research_papers/DumitruSandupd],

Sandu, Dumitru, *Lumi sociale ale migrației românești în străinătate*. Iași: Polirom 2010,

Sandu, Dumitru, *Viața socială în România urbană*. Iași: Polirom 2006,

Anghel, Remus Gabriel; Horváth, István, *Sociologia migrației. Teorii și studii de caz românești*, Iași, Polirom, 2009.

6. Bludau, H, *Global Healthcare Worker Migration*. Oxford University Press, 2021,
Dornescu, V et Manea, T. 2013. «Migrația medicilor români : dimensiuni socio-demografice si economice (la migration des médecins roumains: dimensions sociodemographiques et économiques)». *Revista de Economie Socială*, volume III, n° 1, pp. 121-138,

Gaillard, J et Gaillard, AM, «Introduction: The International Mobility of Brains. Exodus or Circulation?». *Science, Technology and Society*, n° 2, 1997, pp. 195-229,

Gaillard, J et Gaillard, AM, *International Migration of the Highly Qualified*. Staten Island NY, 1998, Center for Migration Studies,

Hansen, W et Soete, L, *Looking Ahead – Recent Developments in Measurement of International Mobility – Policy Implications for the European Union and Community Policies*. In: Hansen, W. *The project: Brain Drain: Emigration Flows for Qualified Scientists*. Maastricht, 2003, United Nations University MERIT.

Iredale, R., «Luring Overseas Trained Doctors to Australia: Issues of Training, Regulating and Trading». *International Migration*, no. 47, 2009, pp. 31–65.

Kallen, D, «Brain Drain and Development: Opponunity or Threat?». *The Quarterly journal of the fnternational Association of Universities*, vol. 7, n° 4, 1994, pp. 11-15.

7. De ce este România altfel? Români din diaspora și românii din România. Identitatea europeană. Spiritul universalist

Voicu, B. 2020. *Atlasul valorilor românilor. România la 100 de ani*. Cluj: PUC, Rădulescu-Motru, Constantin, *Psihologia poporului român*, București, Paideia, 1998, Murgescu, Bogdan, *România și Europa. Acumularea decalajelor economice (1500-2010)*, Iasi, Polirom, 2010, Marcu, Silvia, *Uneven mobility experiences: Life-strategy expectations among Eastern European undergraduate students in the UK and Spain*, Geoforum, 2015, 1/1, vol. 58, pp. 68-75.

Bibliografie:

EXIL

Bărbulescu, Mihai; Turcuș, Veronica; Damian, Iulian Mihai, *Accademia di Romania din Roma: 1922–2012*, Roma, Accademia di Roma, 2012.

Băileșteanu, Fănuș, *Români celebri din străinătate*, București, România Press, 2005.

Berindei, Mihnea; Dobrinu, Dorin; Goșu, Armand, *Istoria comunismului din România. Documente. Perioada Gheorghe Gheorghiu-Bibic [1945–1965]*, vol. I, București, Humanitas, 2009, *Perioada Nicolae Ceaușescu [1965–1971]*, vol. II, Iași, Polirom, 2012; *Perioada Nicolae Ceaușescu [1971–1975]*, vol. III, Iași, Polirom, 2016.

Betea, Lavinia, *Mentalități și remanențe comuniste*, București, Nemira, 2005.

Burcea, Carmen, *Diplomație culturală. Prezențe românești în Italia interbelică*, București, Institutul Cultural Român, 2005.

Calafeteanu, Ion, *Politică și exil. Din istoria exilului românesc, 1946–1950*, București, ed. Enciclopedică, 2000.

Djuvara, Neagu, *Amintiri din pribegie (1948–1990)*, București, Humanitas, 2005.

Dobre, Dumitru; Taloș Dan, *Români în exil, emigrație și diaspora. Documente din fosta arhivă a CC al PCR*, București, Pro Historia, 2005.

Firan, Florea; Popa, M. Constantin, *Spirite enciclopedice în literatura română*, Craiova, Macedonski, 1995.

Flers, René Alecu de, *Radio Europa Liberă și exilul românesc. O istorie încă nescrisă*, București, Criterion, 2004.

Florescu, Nicolae, *Întoarcerea proscrisilor. Reevaluări critice ale literaturii exilului*, București, Jurnal Literar, 1998.

Florescu, Nicolae, *Menirea pribegilor*, București, Jurnalul literar, 2003.

Florian, Mirela; Popescu, Ioana, *Între patrii. Mărturii despre identitate și exil*, Iași, Polirom, 2006.

Golopenția, Sanda, „Cuvintele exilului”, în Florian, Mirela; Popescu, Ioana, *Între patrii. Mărturii despre identitate și exil*, Iași, Polirom, 2006, pp. 198–206.

Goma, Paul, *Amnezia la români*, București, Litera, 1995.

Lungu, Corneliu Mihail, *Românii dinafara granițelor*, București, Viitorul Românesc, 2001.

Manolescu, Florin, *Enciclopedia exilului literar românesc 1945–1989. Scriitori, reviste, instituții, organizații*, București, Compania, 2010.

Marcu, Alexandru, „Școala Română din Roma”, în *Boabe de grâu*, an I, nr. 3, mai 1930, pp. 147–151.

Marcu, George; Ilinca, Rodica, *Enciclopedia personalităților feminine din România*, Meronia, 2009.

Marinescu, Aurel Sergiu, *O contribuție la istoria exilului românesc*, vol I-X, București, Vremea, 1999–2011.

Neagu Basarab, Mihai *Conferințe freiburgheze și alte scrieri*, Onești, Magic Print, 2012.

Petcu, Adrian Nicolae, „Culte din România în anii '80-date statistice”, în

Dosarele istoriei, 9, nr. 5, 2004, București, pp. 61–63.

Petcu, Adrian Nicolae (coord.), *Partidul, Securitatea și cultele: 1945–1989*, București, Nemira, 2005.

Popescu, Adrian, „Societatea Academică Română”, în *Nord Literar*, nr. 6–7 (49–50), iunie-iulie 2007.

Popescu, Adrian, *Academia de pe Gianicolo*, București, Cartea Românească, 2008.

Zamfirescu, Dinu, *Cărțile Securității. Agenți de influență din exilul românesc*, Iași, Polirom, 2013.

Vasile, Cristian, „Imposibila reconciliere: România comunistă și Vaticanul „1950–1989”, în *Anuarul Institutului Român de Istorie*

Recentă, vol. II, *Politică externă comunistă și exil anticomunist*, Iași, Polirom, 2004, pp. 130–147.

MIGRAȚIE

Alexandrescu, Sorin, *Identitate în ruptură. Mentalități românești postbelice*, București, Univers, 2000.

Anghel, Remus Gabriel; Horváth, István, *Sociologia migrației. Teorii și studii de caz românești*, Iași, Polirom, 2009.

Bărbulescu, Titus, *Ființa neamului românesc*, București, Vestala, 2005.

Pralong, Sandra, *De ce m-am întors în România*, Iași, Polirom, 2010.

Sandu, Dumitru, *Fluxurile de migrație în România*, București, ed. Academiei RSR, 1984.

ANGHEL, Remus, "Milano Centrale. Status ilegal, piețe de muncă și practici transnaționale la migrații români din Milano". In: *Sociologie Românească*, 2, 2005, 174-194.

ANGHEL, Remus, HORVÁTH, István, *Sociologia emigrației. Teorii și studii de caz românești*, Iași 2009.

APARICIO, Rosa, TORNOS, Andrés, *Las redes sociales de los inmigrantes extranjeros en España. Uno estudio sobre el terreno*. M. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales y Observatorio Permanente de la Inmigración 2005.

BADEA, Camelia Virginia, *Migrația de revenire. Studiu de caz în satul Speriețeni, un sat de tranziție*. Iași: Lumen 2009.

BENEVENE, Paula, RONDINI, Roberta, FORTI, Oliviero, IACOLINO, Calogero, „Il lavoro come agente di integrazione: indagine gruppo di immigranti romeni in Italia”. In: Antonio RICCI: *Caritas Italiana, Romania-Immigrazione e lavoro in Italia. Statistiche, problemi e prospettive*, Roma 2008, 192-216.

Caritas Italiana-Fondazione Migrantes-Caritas diocesana di Roma, Roma, 2008.

CINGOLANI, Pietro, "Prin forțe proprii. Vieți transnaționale ale emigranților români în Italia". In: Remus ANGHEL, István HORVÁTH, *Sociologia emigrației. Teorii și studii de caz românești*, Iași 2009, 176-194.

DIMINESCU, Dana, LĂZĂROIU, Sebastian: *Migrația circulatorie a românilor după 1990*. București: OIM 2002.

DRĂGULIN, Sabin, "Fluxul migrațional din perspectivă istorică. Studiu de caz: Românii din Italia (1990-2010)". In: *Sfera Politicii*, 2011 [www.sferapoliticii.ro/sfera/166/art 20]

GLICK-SCHILLER, Nina; BASCH, Linda; SZANTON BLANC, Christina, "From immigrant to transmigrant: theorizing transnational migration". In: Ludger PRIES: *Migration and Transnational Social Spaces*, Brookfield 1999, 73-185.

Instituto Nacional de Estadística-INE, Censo de Población, 2001 [www.ine.es], 25.07.2013.

Istituto Nazionale di Statistica-ISTAT [www.istat.it], 28.12.2012;

MACIOTI, Maria, "Senza di loro l'Italia starebbe peggio". In: Antonio RICCI: *Caritas Italiana, Romania-Immigrazione e lavoro in Italia. Statistiche, problemi e prospettive*, Roma 2008, 167-169.

Ministerul Afacerilor Externe, Relații bilaterale [www.mae.ro/bilateral-relations], 20.07.2013.

SANDU, Dumitru, "Circulatory Migration as Life Strategy". In: *Romanian Sociology Annual English Electronic Edition*, 2, 2000, 65-9

SANDU, Dumitru, "Cultura și experiența de migrație în satele României", lucrare susținută la simpozionul *Probleme ale migrației și drepturile minorităților*, București: Institutul Goethe 2006.

[http://www.mentality.ro/content_docs/exploring_mentality/research_papers/DumitruSandupd]

SANDU, Dumitru, *Lumi sociale ale migrației românești în străinătate*. Iași: Polirom 2010.

SANDU, Dumitru, *Viața socială în România urbană*. Iași: Polirom 2006.

STÂNGACIU, Anca, *România și dimensiunea sa europeană*. Cluj-Napoca: Argonaut 2011.

ȘERBAN, Monica, "Trasee de migrație internațională către Spania". In: Dumitru SANDU: *Locuirea temporară în străinătate. Migrația economică a românilor: 1990-2006*, București 2006, 119-125.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea cunoștințelor fundamentale privind fenomenul diasporei și al diplomației culturale	Examen oral din informațiile și analizele facute la curs	7 puncte
10.5 Seminar	Participarea și intervenția studenților în cadrul orelor de seminar pe marginea tematicii date	Prezentări, intervenții, studii de caz bazate pe referințele bibliografice și alte surse indicate	2 puncte
			<i>Ex officio: 1 point</i>
10.6 Standard minim de performanță			
Pentru nota 5: -Deținerea de cunoștințe esențiale referitoare la problematica exilului, a migrației economice și a diasporei		Pentru nota 10: -Capacitatea de a analiza și interpreta fenomenologia exilului, a migrației economice, a diplomației culturale în contextul relațiilor internaționale	

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

...22.09.2022..... conf. univ. dr. Anca Stângaciu.....

conf. univ. dr. Anca Stângaciu

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....